

مصوبات شورای عالی شهرسازی و معماری ایران

ویژه‌آزمون‌های نظام مهندسی
(معماری - طراحی و شهرسازی)

به همراه کلیدواژه

مؤلف: مهندس محمد عظیمی آفداش
پایه یک و پژوهشگر برتر نظام مهندسی

سرشناسه:
عنوان قراردادی:
عنوان و نام پدیدآور:

وضعیت ویراست:
مشخصات نشر:
مشخصات ظاهری:
شابک:

وضعیت فهرست نویسی:
موضوع:
موضوع:
موضوع:
موضوع:
موضوع:
موضوع:
شناسه افزوده:
رده بندی کنگره:
رده بندی دیویی:
شماره کتابشناسی ملی:

شورای عالی شهرسازی و معماری ایران
ایران. قوانین و احکام etc.Iran. Laws

مصوبات شورای عالی شهرسازی و معماری ایران ویژه آزمون‌های نظام‌مهندسی
(معماری - طراحی و شهرسازی) به همراه کلید واژه/ به اهتمام محمد عظیمی آقداش.

ویراست ۹.

تهران : نوآور.

۴۶۲ص.

۹-۶۴۲-۶۶۸-۶۰۰-۹۷۸

فیبا

شهرسازی -- ایران -- آیین‌نامه‌ها

City planning -- Iran -- By-laws

ساختمان‌سازی -- ایران -- صنعت و تجارت -- آیین‌نامه‌ها

Construction industry -- Iran -- By - laws

طرح‌های عمرانی -- ایران -- آیین‌نامه‌ها

Economic development projects -- Iran -- By - laws

عظیمی آقداش، محمد، ۱۳۵۰ - ، گردآورنده

۱۳۹۵ ۱۳۰۶۲/۱۲۸ KMH۳

۵۵۰۴۵/۳۴۶

۴۳۳۲۴۱۹

مصوبات شورای عالی شهرسازی و معماری ایران

به اهتمام:
ناشر:
شمارگان:
شابک:

مهندس محمد عظیمی آقداش
نوآور
۱۳۰۰ نسخه
۹-۶۴۲-۶۶۸-۶۰۰-۹۷۸

مرکز پخش:

نوآور، تهران، خیابان انقلاب، خیابان فخر رازی، خیابان شهدای
ژاندارمری نرسیده به خیابان دانشگاه ساختمان ایرانیان، پلاک ۵۸ طبقه
اول، واحد ۳ تلفن: ۹۲ - ۰۲۱۶۶۴۸۴۱۹۱۱ www.noavarpub.com

کلیه حقوق چاپ و نشر این کتاب مطابق با قانون حقوق مؤلفان و
مصنفان مصوب سال ۱۳۴۸ برای ناشر محفوظ و منحصراً متعلق به نشر
نوآور می‌باشد. لذا هرگونه استفاده از کل یا قسمتی از این کتاب (از
قبیل هر نوع چاپ، فتوکپی، اسکن، عکس برداری، نشر الکترونیکی، هر
نوع انتشار به صورت اینترنتی، سی‌دی، دی‌وی‌دی، فیلم فایل صوتی یا
تصویری و غیره) بدون اجازه کتبی از نشر نوآور ممنوع بوده و شرعاً
حرام است و متخلفین تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

خواننده فرهیخته و بزرگوار

نشر نوآور ضمن ارج نهادن و قدردانی از اعتماد شما به کتاب‌های این انتشارات، به استحضارتان می‌رساند که همکاران این انتشارات، اعم از مؤلفان و مترجمان و کارگروه‌های مختلف آماده‌سازی و نشر کتاب، تمامی سعی و همت خود را برای ارائه کتابی درخور و شایسته شما فرهیخته گرامی به‌کار بسته‌اند و تلاش کرده‌اند که اثری را ارائه نمایند که از حداقل‌های استاندارد یک کتاب خوب، هم از نظر محتوایی و غنای علمی و فرهنگی و هم از نظر کیفیت شکلی و ساختاری آن، برخوردار باشد.

با این وجود، علی‌رغم تمامی تلاش‌های این انتشارات برای ارائه اثری با کمترین اشکال، باز هم احتمال بروز ایراد و اشکال در کار وجود دارد و هیچ اثری را نمی‌توان الزاماً مبرا از نقص و اشکال دانست. از سوی دیگر، این انتشارت بنابه تعهدات حرفه‌ای و اخلاقی خود و نیز بنابه اعتقاد راسخ به حقوق مسلم خوانندگان گرامی، سعی دارد از هر طریق ممکن، به‌ویژه از طریق فراخوان به خوانندگان گرامی، از هرگونه اشکال احتمالی کتاب‌های منتشره خود آگاه شده و آن‌ها را در چاپ‌ها و ویرایش‌های بعدی آن‌ها رفع نماید.

لذا در این راستا، از شما فرهیخته گرامی تقاضا داریم درصورتی که حین مطالعه کتاب، با غلط‌های محتوایی و املائی برخورد نمودید، لطفاً این موارد را در کتاب و یا برگه جداگانه‌ای یادداشت نمایید و به صورت عکس، به همراه ذکر نام و شماره تماس خود، از طریق منوی بالای سایت نوآور، قسمت پشتیبانی (تیکت) و یا اسکن کردن بارکد زیر به واحد علمی ارسال نمایید، تا این موارد بررسی شده و در چاپ‌ها و ویرایش‌های بعدی کتاب، اعمال و اصلاح گردد و باعث هرچه پربارتر شدن محتوای کتاب و ارتقاء سطح کیفی، شکلی و ساختاری آن گردد.

نشر نوآور، ضمن ابراز امتنان از این عمل متعهدانه و مسئولانه شما خواننده فرهیخته و گرانقدر، به منظور تقدیر و تشکر از این همدلی و همکاری علمی و فرهنگی، پس از بررسی کارشناسان نوآور، در صورتی که اصلاحات درست و بجا باشد، متناسب با میزان موارد ارسال شده، به رسم ادب و قدرشناسی، کد تخفیفی جهت خرید کتاب‌های نشر نوآور به شما ارائه می‌شود.

همچنین نشر نوآور و پدیدآورندگان کتاب، از هرگونه پیشنهادها، نظرات، انتقادات و راه‌کارهای شما عزیزان در راستای بهبود کتاب، و هرچه بهتر شدن سطح کیفی و علمی آن صمیمانه و مشتاقانه استقبال می‌نمایند.

در همین راستا از طریق پشتیبانی سایت (تیکت) با ما در ارتباط باشید.

نشر نوآور

تلفن: ۰۲۱۶۶۴۸۴۱۹۱-۲

www.noavarpub.com

info@noavarpub.com

@Noavarpub_com

صفحه رسمی انتشارات نوآور در اینستاگرام

مقدمه..... ۱۲

بخش اول: آشنایی با تشکیلات

شهرسازی و معماری ایران..... ۱۵

تشکیلات شهرسازی و معماری ایران..... ۱۶

تأسیس وزارت آبادانی و مسکن..... ۱۶

تغییر نام وزارت آبادانی و مسکن..... ۱۶

تأسیس سازمان عمران اراضی..... ۱۷

تأسیس سازمان زمین شهری..... ۱۷

تشکیل وزارت راه و شهرسازی..... ۱۷

تأسیس شورای عالی شهرسازی و معماری ایران..... ۱۸

وظایف شورای عالی شهرسازی و معماری ایران..... ۱۸

کمیته فنی شورای عالی شهرسازی و معماری ایران..... ۱۹

وظایف دبیرخانه شورای عالی شهرسازی و معماری..... ۲۰

قانون تأسیس شورای عالی شهرسازی و معماری ایران، مصوب ۱۳۵۱/۱۲/۲۲..... ۲۲

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

شهرها، مصوب ۱۳۶۳/۱۲/۲۳..... ۳۰

خروج تأسیسات نظامی از محدوده و حریم

شهرها، مصوب ۱۳۶۳/۱۲/۲۳..... ۳۰

دستورالعمل تشخیص اساس طرح جامع شهر،

مصوب ۱۳۶۳/۱۲/۲۳..... ۳۰

ضوابط منطقه‌بندی و تعیین تراکم‌های

ساختمانی، اصلاحیه ۱۳۶۶/۰۲/۰۷..... ۳۲

مقررات ایمن‌سازی و احداث پناهگاه در

ساختمان‌های مسکونی و عمومی، مصوب

۱۳۶۶/۰۵/۰۵..... ۳۳

مکان احداث طرح‌ها و پروژه‌های ملی، مصوب

۱۳۶۷/۰۵/۲۴..... ۴۳

اولویت تهیه طرح‌های جامع و هادی، مصوب

۱۳۶۷/۰۶/۱۴..... ۴۴

ضوابط حفظ حریم و اراضی مجاور راه‌ها،

مصوب ۱۳۶۸/۰۳/۰۱..... ۴۴

ضوابط و مقررات شهرسازی و معماری برای

عبور و مرور معلولین..... ۴۵

احداث بنا و تأسیسات در خارج از محدوده

قانونی و حریم شهرها..... ۴۶

مطابقت طرح‌های آماده‌سازی با طرح‌های

جامع و تفصیلی و هادی، مصوب ۱۳۶۸/۰۵/۰۲..... ۴۸

.....

اصول کلی بررسی و مکانیابی شهرهای جدید،

مصوب ۱۳۶۸/۱۰/۰۴..... ۴۸

منظور کردن دوره ۱۰ ساله در طرح‌های جامع،

مصوب ۱۳۶۸/۱۰/۱۸..... ۴۹

حریم تصفیه‌خانه‌های فاضلاب، مصوب

۱۳۶۸/۱۰/۱۸..... ۴۹

مکانیابی طرح‌های توسعه اقتصادی و اجتماعی

برنامه پنج‌ساله اول، مصوب ۱۳۶۸/۱۰/۱۱..... ۴۹

طراحی مسیر مخصوص عبور دوچرخه، مصوب

۱۳۶۸/۱۰/۲۵..... ۴۹

ضوابط مکانیابی شهرهای جدید، مصوب

۱۳۶۸/۱۰/۲۵..... ۵۰

بخش دوم: مصوبات شورای عالی

شهرسازی و معماری ایران..... ۲۵

بررسی مسائل و مشکلات شهرنشینی در ایران

و راه‌حل‌های مربوط به آن..... ۲۶

تفسیر ماده ۵ قانون تأسیس شورای عالی

شهرسازی و معماری ایران، مصوب

۱۳۵۷/۰۲/۲۷..... ۲۷

ضوابط و مقررات شهرسازی مربوط به نحوه

افراز و تفکیک باغات و مزارع واقع در محدوده

شهری، مصوب ۱۳۶۲/۰۱/۲۲..... ۲۷

تشکیل کمیسیون بررسی اماکن متبرکه،

مصوب ۱۳۶۲/۱۲/۲۵..... ۲۹

لزوم تصویب طرح‌های ملی مؤثر در توسعه

.....

ضوابط و مقررات اجرائی طرح‌های جامع و هادی	۷۰
الگوی تهیه ضوابط و مقررات اجرائی طرح‌های جامع و هادی، مصوب ۱۳۷۰/۰۲/۱۶	۷۰
کمیسیون تهیه ضوابط و معیارهای تعیین بستر و حریم رودخانه‌های داخل محدوده قانونی و محدوده استحقاقی شهرها، مصوب ۱۳۷۰/۰۲/۲۳	۷۵
مشخصات پهنه‌بندی اقلیمی ایران، مصوب ۱۳۷۰/۰۳/۱۳	۷۵
تعیین مراکز اصلی جهت ایجاد شهرک‌های تحقیقات علوم پزشکی	۷۶
تعیین عرض بستر و حریم رودخانه‌ها، انهار طبیعی و مسیل‌ها	۷۶
استفاده از زمین‌های در معرض خطر بالا آمدن آب دریای خزر	۷۷
اضافه شدن شهر یزد به شهرهای فرهنگی تاریخی	۷۸
شهرهای مناسب مراکز دانشگاهی پزشکی درجه ۱ و ۲	۷۸
طرح جامع (ساماندهی) تهران، مصوب ۱۳۷۰/۰۸/۲۰	۷۹
فهرست ساختمان‌های ممنوع در زیر تراز (۲۲-)	
اراضی ساحلی دریای خزر، مصوب ۱۳۷۰/۱۰/۰۹	۸۱
ضوابط شهرسازی و ساختمانی در طول تهیه تا زمان تصویب	۸۳
طرح‌های هادی، جامع و تفصیلی، مصوب ۱۳۷۰/۱۰/۰۹	۸۳
دستورالعمل موضوع بند ۳ «ضوابط شهرسازی و ساختمانی در طول تهیه تا زمان تصویب طرح‌های هادی، جامع و تفصیلی» مصوب ۱۳۷۰/۱۰/۰۹	۸۳
ضوابط تراکم‌های ساختمانی طرح جامع (ساماندهی) تهران	۸۴
مقررات مربوط به تغییر کاربری‌های آموزشی، مصوب ۱۳۷۱/۰۱/۳۱	۸۶

روش بررسی طرح‌های جامع در شورای عالی و کمیته فنی	۵۱
مصوبات مربوط به مناطق خارج از محدوده توسعه شهرها، مصوب ۱۳۶۸/۱۱/۰۲	۵۱
روش بررسی و تصویب طرح‌های جامع، مصوب ۱۳۶۸/۱۱/۳۰	۵۱
آیین‌نامه داخلی روش بررسی و تصویب طرح‌های جامع شهری، مصوب ۱۳۶۸/۱۱/۳۰	۵۵
ایجاد تعادل در توزیع جمعیت و فعالیت‌ها در سطح کشور	۵۹
حریم فضای سبز بزرگراه‌ها و اتوبان‌ها و معابر درجه ۱ و ۲ شهری	۶۱
ضوابط تأمین فضای سبز کنار اتوبان‌ها و بزرگراه‌ها و معابر درجه ۱ و ۲	۶۱
نحوه تصویب طرح جامع شهرهای زیر دویست هزار نفر	۶۳
ضوابط و مقررات نمای شهری، مصوب ۱۳۶۹/۰۸/۲۸	۶۳
تعیین محورهای فرهنگی تاریخی، مصوب ۱۳۶۹/۰۸/۳۰	۶۴
تعیین نقش و فعالیت‌های شهرهای تاریخی - فرهنگی	۶۴
ضوابط و مقررات مربوط به تأمین فضاهای عمومی و خدماتی شهرها	۶۵
ضوابط و مقررات مغایر با مصوبات شورای عالی	۶۶
بررسی مصوبات قبلی کمیسیون‌های ماده ۵، مصوب ۱۳۶۹/۱۰/۱۷	۶۷
ضوابط و مقررات افزایش تراکم و بلند مرتبه‌سازی	۶۷
برنامه اجرائی و تراز مالی فیزیکی طرح‌های جامع	۶۹
تراز مالی فیزیکی اجرای طرح‌های جامع و هادی	۶۹
اضافه شدن شهر همدان به شهرهای فرهنگی تاریخی	۶۹
ملنی شدن تفویض اختیارات کمیسیون ماده ۵ به شهردار تهران	۶۹

ضوابط و مقررات منطقه‌بندی مسکونی شهرها به مجتمع آپارتمانی، چند خانواری و تک واحدی، مصوب ۱۳۷۱/۰۲/۱۴ ۸۶

ضوابط تعیین مقدار زمین مورد نیاز مؤسسات آموزش عالی ۸۸

بررسی و تصویب طرح‌های جامع شهری، مصوب ۱۳۷۱/۰۴/۰۱ ۸۹

ضوابط شهرسازی و معماری در ارتباط با قانون تعیین وضعیت املاک واقع در طرح‌های دولتی و شهرداری‌ها، مصوب ۱۳۷۱/۰۶/۱۶ ۹۰

ضوابط مربوط به تعیین مقدار زمین مورد نیاز مؤسسات آموزش عالی ۹۱

حذف کلمه ساماندهی از طرح جامع تهران، مصوب ۱۳۷۱/۱۱/۰۵ ۹۲

دستورالعمل کنترل تراکم ساختمانی و تعیین سطح اشغال در مناطق مسکونی ۹۲

کمیته‌های فنی بررسی و تصویب طرح جامع شهرهای جدید ۹۳

کمیته مشترک بررسی طرح جامع شهرهای جدید ۹۴

نحوه واگذاری خطوط و انشعابات به ساختمان‌های داخل محدوده شهرها، مصوب ۱۳۷۳/۰۵/۱۰ ۹۴

آیین‌نامه طراحی راه‌های شهری، مصوب ۱۳۷۳/۰۹/۰۷ ۹۴

بازنگری طرح‌های شهرسازی که بعد از تاریخ ۱۳۶۸/۰۳/۰۱ به تصویب رسیده‌اند، مصوب ۱۳۷۴/۰۳/۰۸ ۹۶

نحوه بررسی طرح‌های جامع شهرهای مرکز استان با جمعیت کمتر از دویست هزار نفر، مصوب ۱۳۷۴/۰۴/۰۵ ۹۶

نحوه تصویب طرح‌های جامع شهرستان، مصوب ۱۳۷۴/۰۸/۰۱ ۹۷

نحوه استقرار مدارس غیر انتفاعی، مصوب ۱۳۷۴/۱۱/۰۲ ۹۷

توجه به ارزش‌های اسلامی در شهرسازی، مصوب ۱۳۷۵/۰۷/۰۲ ۹۹

تعیین سرانه دانشگاه پیام نور، مصوب ۱۳۷۵/۱۰/۱۰ ۹۹

تصویب طرح کالبدی ملی ایران، مصوب ۱۳۷۵/۱۲/۲۰ ۱۰۰

ضوابط احداث ساختمان‌های ۶ طبقه و بیشتر ۱۰۱

آیین‌نامه نحوه بررسی و تصویب طرح‌های توسعه و عمران محلی، ناحیه‌ای، منطقه‌ای و ملی، مصوب ۱۳۷۸/۰۳/۱۰ ۱۰۵

ضوابط جلوگیری از افزایش محدوده شهرها ۱۰۵

ضوابط و مقررات شهرسازی و معماری برای عبور و مرور معلولین ۱۰۷

الگوی سطح‌بندی مناطق و مراکز روستایی و استانداردها و ضوابط ارائه خدمات روستایی کشور، مصوب ۱۳۷۸/۱۰/۰۶ ۱۰۹

طرح و مدیریت روستاهای اقماری و حاشیه‌ای ۱۱۳

سیاست‌ها و برنامه‌های کلان‌بخش ۱۱۳

ضوابط تهیه طرح‌های ساماندهی فضا و سکونتگاه‌های روستایی، مصوب ۱۳۷۹/۱۱/۱۷ ۱۱۴

اصلاحیه مصوبه ۳۲۹ کمیسیون ماده ۵ شهر تهران، مصوب ۱۳۸۲/۰۱/۱۸ ۱۱۶

ضوابط طراحی معماری مهد کودک، مصوب ۱۳۸۳/۰۲/۱۴ ۱۱۸

صورتجلسه طرح ویژه ساماندهی نوار ساحلی دریای خزر ۱۱۸

صورتجلسه رعایت اصول و تذکرات وزارت دفاع در خصوص طرح‌های جامع ناحیه‌ای توسط مشاوران تهیه کننده طرح، مورخ ۱۳۸۲/۰۵/۰۵ ۱۱۹

بررسی ضوابط مکانیابی پایگاه‌های آتش‌نشانی در مجموعه‌های روستایی کشور، مصوب ۱۳۸۳/۱۰/۲۱ ۱۱۹

تهیه طرح‌های تفصیلی توسط شهرداری‌ها ۱۱۹

اصلاح نام طرح‌های منطقه‌ای و ناحیه‌ای، مصوب ۱۳۸۴/۱۱/۰۳ ۱۲۰

شاخص‌های شناسایی بافت‌های فرسوده، مصوب ۱۳۸۵/۰۲/۱۱ ۱۲۱

ضوابط و مقررات منطقه‌بندی مسکونی شهرها به مجتمع آپارتمانی، چند خانواری و تک واحدی، مصوب ۱۳۷۱/۰۲/۱۴ ۸۶

ضوابط تعیین مقدار زمین مورد نیاز مؤسسات آموزش عالی ۸۸

بررسی و تصویب طرح‌های جامع شهری، مصوب ۱۳۷۱/۰۴/۰۱ ۸۹

ضوابط شهرسازی و معماری در ارتباط با قانون تعیین وضعیت املاک واقع در طرح‌های دولتی و شهرداری‌ها، مصوب ۱۳۷۱/۰۶/۱۶ ۹۰

ضوابط مربوط به تعیین مقدار زمین مورد نیاز مؤسسات آموزش عالی ۹۱

حذف کلمه ساماندهی از طرح جامع تهران، مصوب ۱۳۷۱/۱۱/۰۵ ۹۲

دستورالعمل کنترل تراکم ساختمانی و تعیین سطح اشغال در مناطق مسکونی ۹۲

کمیته‌های فنی بررسی و تصویب طرح جامع شهرهای جدید ۹۳

کمیته مشترک بررسی طرح جامع شهرهای جدید ۹۴

نحوه واگذاری خطوط و انشعابات به ساختمان‌های داخل محدوده شهرها، مصوب ۱۳۷۳/۰۵/۱۰ ۹۴

آیین‌نامه طراحی راه‌های شهری، مصوب ۱۳۷۳/۰۹/۰۷ ۹۴

بازنگری طرح‌های شهرسازی که بعد از تاریخ ۱۳۶۸/۰۳/۰۱ به تصویب رسیده‌اند، مصوب ۱۳۷۴/۰۳/۰۸ ۹۶

نحوه بررسی طرح‌های جامع شهرهای مرکز استان با جمعیت کمتر از دویست هزار نفر، مصوب ۱۳۷۴/۰۴/۰۵ ۹۶

نحوه تصویب طرح‌های جامع شهرستان، مصوب ۱۳۷۴/۰۸/۰۱ ۹۷

نحوه استقرار مدارس غیر انتفاعی، مصوب ۱۳۷۴/۱۱/۰۲ ۹۷

توجه به ارزش‌های اسلامی در شهرسازی، مصوب ۱۳۷۵/۰۷/۰۲ ۹۹

تعیین سرانه دانشگاه پیام نور، مصوب ۱۳۷۵/۱۰/۱۰ ۹۹

تعریف طراحی فضای شهری، مصوب ۱۳۸۷/۰۵/۰۷..... ۱۴۳
ضرورت تصویب محدوده‌های مناطق آزاد و ویژه اقتصادی در شورای عالی شهرسازی و معماری، مصوب ۱۳۸۷/۰۷/۱۵..... ۱۴۳
طرح استراتژیک حوزه نفوذ آزادراه تهران- شمال..... ۱۴۳
مقدمه..... ۱۴۳
ضوابط و مقررات ارتقاء کیفی سیما و منظر شهری..... ۱۵۰
تعریف مجموعه شهری، مصوب ۱۳۸۸/۰۱/۳۱..... ۱۵۸
اصلاحیه تفویض اختیار تصویب طرح‌های جامع شهرهای با جمعیت کمتر از ۱۰۰۰۰۰ نفر، مصوب ۱۳۸۸/۰۵/۰۵..... ۱۶۴
ضوابط ساماندهی مبادی ورودی شهرها و طراحی باغ و پارک بر اساس الگوی باغ ایرانی، مصوب ۱۳۸۸/۰۵/۱۹..... ۱۶۷
معیارهای تعیین نمایندگان اعضای شورای عالی شهرسازی و معماری جهت شرکت در کارگروه‌های مسکن و شهرسازی استان‌ها، مصوب ۱۳۸۸/۰۶/۰۲..... ۱۶۸
ضوابط کلی مطالعات امکان‌سنجی، مکانیابی و احداث باغستان‌های کشور، مصوب ۱۳۸۸/۱۲/۱۷..... ۱۶۸
تدقیق تعاریف و مفاهیم کاربری‌های شهری و تعیین سرانه آنها..... ۱۷۰
محاسبه سطح مورد نیاز گورستان..... ۱۸۳
بررسی و تصویب طرح‌های جامع با جمعیت کمتر از دویست هزار نفر، مصوب ۱۳۸۹/۰۴/۲۸..... ۱۸۳
شرح خدمات تهیه طرح امکان‌سنجی، مکانیابی و احداث باغستان‌های کشور، مصوب ۱۳۸۹/۰۵/۰۴..... ۱۸۴
آیین‌نامه مکانیابی مدارس علوم دینی در طرح‌های توسعه و عمران..... ۱۹۰
طرح مدیریت یکپارچه سواحل کشور (IC Z M)، مصوب ۱۳۸۹/۰۷/۰۵..... ۱۹۱

مصوبه مشترک شورای عالی شهرسازی و معماری ایران و ستاد ملی توانمندسازی، مصوب ۱۳۸۵/۰۴/۱۹..... ۱۲۱
عضویت نمایندگان بنیاد مسکن انقلاب اسلامی و سازمان نظام مهندسی در کمیته فنی شورای عالی، مصوب ۱۳۸۵/۰۵/۰۲..... ۱۲۲
مصوبه مشترک شورای عالی شهرسازی و معماری و ستاد ملی توانمندسازی، مصوب ۱۳۸۵/۰۹/۲۰..... ۱۲۳
تراکم تشویقی بافت‌های فرسوده، مصوب ۱۳۸۶/۰۳/۲۱..... ۱۲۶
بررسی اقدامات اجرایی مرتبط با آیین‌نامه ماده ۶۳، مصوب ۱۳۸۶/۰۵/۲۹..... ۱۲۷
لزوم تهیه طرح‌های جامع شهری با رویکرد ساختاری و راهبردی، مصوب ۱۳۸۶/۱۱/۰۱..... ۱۲۷
دستورالعمل اجرایی قانون تعاریف محدوده و حریم شهر، روستا و شهرک، مصوب ۱۳۸۶/۰۹/۱۸..... ۱۲۷
ضوابط طراحی معماری خانه‌های سالمندان، مصوب ۱۳۸۷/۰۱/۱۹..... ۱۳۱
(کاهش آلودگی هوای شهرها، مصوب ۱۳۸۷/۰۲/۱۶) پیش‌بینی مسیر مخصوص عبور دوچرخه..... ۱۳۱
امکانات اقامتی در خارج از حریم ۶۰ متر ساحل دریا، مصوب ۱۳۸۷/۰۲/۳۱..... ۱۳۲
طرح‌های جامع گردشگری، مصوب ۱۳۸۷/۰۳/۱۳..... ۱۳۴
محدودیت ساخت‌وساز در اطراف سدها، مصوب ۱۳۸۷/۰۳/۱۳..... ۱۳۴
لزوم تصویب استانداردها و شاخص‌های مورد عمل در بخش کشاورزی در شورای عالی شهرسازی و معماری، مصوب ۱۳۸۷/۰۳/۲۷..... ۱۳۴
ساماندهی مدیریت و تشکیلات اجرایی به منظور حفاظت و جلوگیری از آلودگی آب سدها، مصوب ۱۳۸۷/۰۴/۲۴..... ۱۳۴
ضوابط و مقررات مکانیابی مساجد، مصوب ۱۳۸۷/۰۵/۰۷..... ۱۳۹

ساماندهی مناطق نمونه گردشگری، مصوب
 ۱۳۹۴/۰۶/۳۰ ۲۲۲

شیوه‌نامه ساماندهی مناطق نمونه گردشگری،
 مصوب ۱۳۹۴/۰۶/۳۰ ۲۲۳

دستورالعمل اجرایی ماده ۴۹ آیین‌نامه نحوه
 بررسی و تصویب طرح‌های توسعه و عمران،
 مصوب ۱۳۹۴/۰۶/۳۰ ۲۲۷

وظایف، اعضا و نحوه کار کمیته گردشگری
 (کمیته فنی شماره ۲) ۲۲۷

محدوده بافت فرهنگی، تاریخی ۱۶۸ شهر،
 مصوب ۱۳۹۴/۰۷/۲۷ ۲۲۹

شرح خدمات طرح‌های هادی روستایی و
 منظومه‌های روستایی ۲۳۰

تشکیل کمیته تخصصی شماره ۴ (مقررات،
 لوایح و سیاست‌گذاری) ۲۳۰

شهرک‌های مصوب شورا، مصوب
 ۱۳۹۴/۱۰/۲۱ ۲۳۲

گرم شدن هوای زمین و تأثیر آن بر پهنه‌های
 سکونتگاهی ایران ۲۳۲

حادثه شهران و بررسی ابعاد آن، مصوب
 ۱۳۹۵/۰۴/۱۴ ۲۳۳

دستورالعمل نحوه اجرای ماده ۴۲ آیین‌نامه نحوه
 بررسی و تصویب طرح‌های توسعه و عمران
 شهری، مصوب ۱۳۹۵/۰۶/۰۸ ۲۳۴

اصول شهرسازی یا فنی یا بهداشتی، مصوب
 ۱۳۹۵/۰۹/۲۲ ۲۳۴

نحوه عملکرد دبیرخانه‌های کمیسیون‌های
 ماده ۵، مصوب ۱۳۹۵/۱۰/۰۶ ۲۳۴

وظایف و نحوه کار کمیته تخصصی طرح‌های
 فرادست و کلان مقیاس (کمیته فنی شماره ۵)،
 مصوب ۱۳۹۵/۱۰/۲۰ ۲۳۵

سند رویکرد ریل پایه، مصوب ۱۳۹۵/۱۱/۱۱
 ۲۳۶

ساختمان پلاسکو (تاب‌آوری شهرها)، مصوب
 ۱۳۹۵/۱۱/۱۱ ۲۳۷

بازنگری طرح کالبدی ملی، مصوب
 ۱۳۹۵/۱۱/۱۱ ۲۳۷

سند پهنه‌بندی حریم، مصوب ۱۳۹۵/۱۱/۱۸
 ۲۳۸

اصلاحیه بند ۹ تفویض اختیار بررسی و تصویب
 طرح‌های با جمعیت کمتر از یکصد هزار نفر،
 مصوب ۱۳۹۰/۰۲/۰۵ ۱۹۱

سند جامع ارتقای کیفی سیما و منظر شهری،
 مصوب ۱۳۹۱/۰۹/۱۳ ۱۹۲

اصلاحیه تعریف سند جامع ارتقا کیفی سیما و
 منظر شهری، مصوب ۱۳۹۱/۱۰/۱۸ ۱۹۳

ضوابط و مقررات مربوط به احداث نمازخانه در
 اماکن اداری، تجاری و خدماتی ۱۹۶

ضوابط و شاخص‌های بازیابی هویت شهرسازی
 و معماری اسلامی - ایرانی ۱۹۸

بررسی طرح‌های جامع شهرها با جمعیت کمتر
 از ۲۰۰ هزار نفر ۲۰۵

طرح کالبدی منطقه جنوب شرق، مصوب
 ۱۳۹۲/۷/۲۹ ۲۰۶

تجدید نظر طرح مجموعه شهری تهران،
 مصوب ۱۳۹۲/۰۹/۲۵ ۲۰۶

وضعیت حریم پایتخت، مصوب ۱۳۹۲/۱۰/۰۹
 ۲۰۶

تشکیل کمیته فنی شماره ۳، مصوب
 ۱۳۹۳/۰۲/۰۸ ۲۰۷

تصویب طرح شهرهای با جمعیت کمتر از
 ۱۰۰ هزار نفر، مصوب ۱۳۹۳/۰۷/۰۱ ۲۰۸

تشکیل کارگروه ویژه حفاظت و مدیریت آثار
 ثبت جهانی ۲۰۹

ارزیابی مجدد شاخص‌های بافت‌های فرسوده
 ۲۰۹

تعیین چارچوب تدوین و بررسی ضوابط
 بلندمرتبه‌سازی شهر تهران، مصوب
 ۱۳۹۳/۱۲/۲۵ ۲۱۰

دستورالعمل اجرایی تشکیل دبیرخانه دائمی
 مسابقات معماری و شهرسازی، مصوب
 ۱۳۹۴/۰۳/۱۰ ۲۱۱

میراث صنعتی، مصوب ۱۳۹۴/۰۴/۲۲ ۲۱۷

شهرهای هوشمند آتی با فن‌آوری و اطلاعات
 مکانی سه بُعدی ۲۱۸

دستورالعمل نحوه تعیین آستانه‌های مغایرت
 اساسی طرح‌های توسعه و عمران شهری،
 مصوب ۱۳۹۴/۰۶/۳۰ ۲۱۹

تعیین محدوده و حریم روستاهای واقع در حریم شهرها.....	۲۶۷
فن آوری‌های نوین در تهیه نقشه شهرهای کشور، مصوب ۱۳۹۶/۱۰/۱۸.....	۲۶۹
تدوین طرح جامع ساماندهی منظر راه‌های ایران (معماری راه).....	۲۷۰
ساخت و سازهای غیرمجاز در حریم شهرها، مصوب ۱۳۹۷/۰۱/۲۰.....	۲۷۰
حریم گسل‌های زلزله شهرهای ایران، مصوب ۱۳۹۷/۰۲/۰۳.....	۲۷۰
تدقیق طرح مدیریت یکپارچه مناطق ساحلی هرمزگان، مصوب ۱۳۹۷/۰۲/۱۷.....	۲۷۲
وظایف کمیته اعتلای معماری ایران، مصوب ۱۳۹۷/۰۲/۳۱.....	۲۷۲
سند توسعه مبتنی بر حمل و نقل همگانی، مصوب ۱۳۹۷/۰۳/۲۸.....	۲۷۴
اتخاذ رویکرد نوین در تهیه طرح‌های جامع شهری، مصوب ۱۳۹۷/۳/۲۸.....	۲۷۵
نهادینه‌سازی رویکرد عدالت جنسیتی در سیاست‌های سازمان‌ها و نهادهای مؤثر در مدیریت توسعه سکونتگاه‌های کشور.....	۲۷۷
سامانه مدیریت فرایند کمیسیون ماده ۵.....	۲۷۷
سند ملی حفاظت و حراست از گورستان‌های تاریخی.....	۲۷۸
پیوست سند ملی حفاظت و حراست از گورستان‌های تاریخی ایران.....	۲۷۹
ضوابط عام بلند مرتبه‌سازی، مصوب ۱۳۹۷/۰۷/۱۶.....	۲۹۳
سیاست‌های بازآفرینی شهری - ارتقای قابلیت زیست‌پذیری و کیفیت زندگی شهری در محدوده‌های هدف، مصوب ۱۳۹۷/۰۷/۲۸.....	۲۹۴
تهیه و تصویب طرح جامع شهرهای با جمعیت کمتر از ۵۰ هزار نفر.....	۲۹۸
محدوده‌های مستعد احداث شهرک‌های گردشگری، مصوب ۱۳۹۷/۰۹/۱۲.....	۳۰۰
مصوبه پیرامون وقوع سیل در کشور، مصوب ۱۳۹۸/۰۱/۲۶.....	۳۰۱
طرح ساماندهی پردیس مرکزی دانشگاه تهران و دانشگاه علوم پزشکی تهران.....	۳۰۵

حادثه ساختمان پلاسکو (کاهش خطرات سوانح)، مصوب ۱۳۹۵/۱۲/۰۲.....	۳۴۱
تعیین رویکردهای کلی حفاظت و احیاء محدوده‌های تاریخی - فرهنگی.....	۳۴۳
رویکردهای کلی حفاظت و احیاء محدوده‌های تاریخی - فرهنگی.....	۳۴۴
طرح مطالعاتی «رقابت‌پذیری شهری»، مصوب ۱۳۹۵/۱۲/۲۳.....	۳۴۶
ضوابط عام طرح جامع ناحیه، مصوب ۱۳۹۶/۰۱/۲۸.....	۳۴۷
دستورالعمل الزامات و ملاحظات دفاعی و پدافند غیرعامل.....	۳۴۸
طرح مطالعاتی بررسی، نقد و آسیب‌شناسی نحوه تفکیک اراضی شهری در توده‌گذاری ۶۰ - ۴۰، مصوب ۱۳۹۶/۰۳/۲۲.....	۳۴۸
باغ موزه جواهرات ملی و خزائن بانک مرکزی، مصوب ۱۳۹۶/۰۳/۲۲.....	۳۵۰
سند توسعه مبتنی بر حمل و نقل همگانی، مصوب ۱۳۹۶/۰۳/۲۲.....	۳۵۱
گزارش اولیه مطالعات مباحث مدیریتی حوزه نفوذ آزادراه تهران - شمال (گیلان)، مصوب ۱۳۹۶/۰۵/۰۲.....	۳۵۳
وظایف اعضا و نحوه کار کمیته گردشگری (کمیته فنی شماره ۲).....	۳۵۴
ساماندهی روستاهای درون حریم شهرها، مصوب ۱۳۹۶/۰۷/۱۷.....	۳۵۵
«ثبت جهانی شهر تاریخی یزد» آموزه‌ها و پیامدها، مصوب ۱۳۹۶/۰۷/۱۹.....	۳۵۶
دستورالعمل تشخیص بناهای شاخص، مصوب ۱۳۹۶/۰۸/۰۸.....	۳۵۷
شناسایی محدوده‌های هدف بهسازی و نوسازی شهری و راهکارهای اجرایی مداخله در آنها، مصوب ۱۳۹۶/۰۸/۲۲.....	۳۶۴
ضرورت توجه به توان و ظرفیت اقلیمی مناطق در سیاست‌گذاری و تهیه طرح‌های توسعه، مصوب ۱۳۹۶/۰۹/۲۰.....	۳۶۵
احیای رودخانه‌ها و بازآفرینی فضاها و رودکناری، مصوب ۱۳۹۶/۱۰/۰۴.....	۳۶۶

- مدیریت حریم پایتخت، مصوب ۱۳۹۸/۰۴/۱۷ ۳۰۵
 اصلاح صورتجلسه مورخ ۱۳۹۷/۰۷/۳۰ در خصوص نحوه عملیاتی نمودن جزء ۶ بند (ب) قانون احکام دائمی، مصوب ۱۳۹۸/۰۴/۳۱ ۳۰۶
 نقشه‌های محدوده شعاع ۱۲۰ کیلومتری تهران، ۵۰ کیلومتری اصفهان و ۳۰ کیلومتری کلان‌شهرها، مصوب ۱۳۹۸/۰۴/۳۱ ۳۰۶
 طرح‌های جامع مجموعه شهری، مصوب ۱۳۹۸/۰۷/۲۲ ۳۰۷
 فرایند انطباق مصوبات شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان‌ها با سیاست‌های ابلاغی شورای عالی شهرسازی و معماری ایران، مصوب ۱۳۹۸/۰۸/۲۰ ۳۰۸
 شیوه‌نامه شناسایی محدوده‌ها و محلات هدف بهسازی و نوسازی شهری ۳۰۹
 راهنمای ملی سند توسعه مبتنی بر حمل و نقل همگانی، مصوب ۱۳۹۸/۱۰/۳۰ ۳۱۰
 تهیه طرح ویژه راهبردی توسعه پایدار و یکپارچه جزایر جنوب کشور، مصوب ۱۳۹۸/۱۱/۲۸ ۳۲۹
 ضرورت تدوین سند ملی تاب‌آوری شهری در برابر بیماری‌های اپیدمیک ۳۳۰
 بازنگری دستورالعمل ترویج شهرک‌سازی ۳۳۰
 دستورالعمل ترویج شهرک‌سازی کشور، مصوب ۱۳۹۹/۰۲/۰۸ ۳۳۲
 شرح وظایف و ترکیب اعضاء حقیقی کمیته‌های فنی ۳۶۷
 شرح خدمات طرح‌های توسعه شهری در جهت تحقق‌پذیری طرح‌ها ۳۶۷
 آیین‌نامه طراحی معابر شهری، مصوب ۱۳۹۹/۰۴/۰۲ ۳۶۷
 پیشنهادات سند ملی معماری و شهرسازی ایران - اسلامی ۳۶۹
 فرایند تأمین اراضی مورد نیاز طرح اقدام ملی مسکن ۳۷۱
 هماهنگی دبیرخانه شورای عالی شهرسازی و معماری ایران با دبیرخانه شورای عالی مناطق آزاد تجاری و صنعتی و ویژه اقتصادی ۳۷۲
 سامانه پایش هوشمند توسعه شهری، مصوب ۱۳۹۹/۰۷/۲۱ ۳۷۳
 تهیه و تدقیق نقشه گسل‌های شهرهای تهران، تبریز، مشهد، کرمان، زنجان و کرج در محدوده شهری و حاشیه ۳۰ کیلومتری آن و تعیین حرائم آنها ۳۷۴
 اصلاحیه ضوابط عام استقرار ساختمان‌های بلند در شهرهای ایران ۳۷۵
 ضوابط عام استقرار ساختمان‌های بلند در شهرهای ایران ۳۷۶
 ضوابط استقرار مراکز و اماکن نظامی، مصوب ۱۳۹۹/۰۸/۰۵ ۳۸۴
 شرح خدمات طرح‌های ویژه حفاظت و احیاء بافت‌های تاریخی - فرهنگی ۳۸۴
 چارچوب شرح خدمات تهیه طرح‌های ویژه حفاظت و احیاء محدوده تاریخی/ فرهنگی، مصوب ۱۳۹۹/۰۸/۰۵ ۳۸۵
 دستورالعمل ساخت و ساز در پهنه‌های گسلی، مصوب ۱۳۹۹/۱۰/۰۱ ۳۹۲
 ضرورت تهیه طرح ویژه برای محورها و شریان‌های با شرایط خاص در سطح کشور، مصوب ۱۳۹۹/۱۲/۱۱ ۳۹۲
 دعوت از حرفه‌مندان و اساتید دانشگاه برای شرکت در جلسات شورا ۳۹۳
 طرح مطالعاتی و راهنمای تدوین الگوی کشاورزی شهری در پارک‌ها و فضاهای تجهیز شده شهری، مصوب ۱۴۰۰/۰۲/۰۶ ۳۹۳
 اصلاح ماده ۴۳ آیین‌نامه نحوه بررسی و تصویب طرح‌های توسعه و عمران و مقررات شهرسازی و معماری کشور، مصوب ۱۴۰۰/۰۲/۰۶ ۳۹۵
 بازنگری و اصلاح شیوه‌نامه شناسایی محدوده‌ها و محلات هدف بهسازی، نوسازی و بازآفرینی شهری، مصوب ۱۴۰۰/۰۳/۱۰ ۳۹۵
 مکانیابی و ضوابط و مقررات ساخت بناهای بلند مرتبه در محدوده شهر تهران ۴۰۰
 الزامات و ضوابط عام شهر دوستدار کودک، مصوب ۱۴۰۰/۰۵/۰۴ ۴۰۱
 چگونگی اجرا و نظارت بر اجرای طرح‌های توسعه و عمران ۴۰۲

در بافت‌های فرسوده و ناکارآمد شهری» ۴۱۴

ضوابط خاص احداث بنا در محدوده بافت فرسوده شهر تهران ۴۱۹

سیاست‌های کلی دولت مبنی بر کاهش تراکم ناخالص واحدهای مسکونی نهضت ملی مسکن، مصوب ۱۴۰۱/۰۶/۲۱ ۴۲۲

تدقیق حریم گسل‌های متداخل با کلان‌شهر تهران و تعیین پارامترهای مهندسی آن، مصوب ۱۴۰۱/۱۲/۲۲ ۴۲۴

شهرک‌های تخصصی - اقامتی اربعین، مصوب ۱۴۰۱/۱۲/۲۲ ۴۲۵

نظام مدیریت اجرائی و پایش و به‌هنگام‌سازی آیین‌نامه طراحی معابر شهری، مصوب ۱۴۰۲/۰۱/۲۱ ۴۲۶

سیاست‌های بازتنظیم نظام پهنه‌بندی تراکم ساختمانی شهرها ۴۲۷

سیاست‌های محرک عرضه زمین و جلوگیری از احتکار اراضی مسکونی در محدوده شهرها، مصوب ۱۴۰۲/۰۳/۰۱ ۴۳۰

بخش سوم: آزمون‌های نظام مهندسی
 ۴۳۷.....

نمونه سؤالات آزمون‌های نظام مهندسی سال‌های گذشته ۴۳۸

کلیدواژه ۴۴۶

منابع و مأخذ ۴۶۲

ضوابط و مقررات مکان‌یابی سایت‌های مجتمع‌های قضایی در طرح‌های تفصیلی شهرها، مصوب ۱۴۰۰/۰۷/۲۶ ۴۰۳

تنظیم و تنسيق پیشنهادات استانی برای تأمین اراضی مورد نیاز قانون جهش تولید مسکن، مصوب ۱۴۰۰/۰۸/۲۴ ۴۰۵

پدیده فرونشست زمین در کشور، مصوب ۱۴۰۰/۰۹/۰۸ ۴۰۶

الزامات شهرسازی مربوط به تأمین اراضی مورد نیاز قانون جهش تولید مسکن، ابلاغیه ۱۴۰۰/۱۱/۰۲ ۴۰۷

نحوه اعمال حقوق مالکانه در املاک واقع در طرح‌های دولتی مصوب ۱۴۰۱/۰۱/۲۲ ۴۰۹

پدیده فرونشست و نحوه اقدام، مصوب ۱۴۰۱/۰۳/۱۶ ۴۱۰

طرح تفصیلی ویژه بافت پیرامون دانشگاه تهران، مصوب ۱۴۰۱/۰۳/۱۶ ۴۱۱

ضرورت تهیه پیوست کاهش خطر برای کلیه طرح‌های توسعه و عمران، مصوب ۱۴۰۱/۰۴/۱۳ ۴۱۱

لزوم انجام و ارائه مطالعات عرضه‌سنجی ترافیک برای کلیه طرح‌های توسعه موضعی و موضوعی، ویژه و الحاق به محدوده‌ها و تغییرات در کاربری اراضی ۴۱۲

سیاست‌ها و ضوابط تشویقی کالبدی متضمن نوسازی محله‌ای در بافت‌های فرسوده و ناکارآمد شهری، مصوب ۱۴۰۱/۰۶/۲۱ ۴۱۳

«سیاست‌های تشویقی متضمن نوسازی محله‌ای

کلیه حقوق چاپ و نشر این کتاب

مطابق با قانون حقوق مؤلفان و مصنفان و هنرمندان مصوب سال ۱۳۴۸ و آیین‌نامه اجرایی آن مصوب ۱۳۵۰، برای ناشر محفوظ و منحصرأ متعلق به نشر نوآور است. لذا هر گونه استفاده از کل یا قسمتی از مطالب، اشکال، نمودارها، جداول و تصاویر این کتاب، در دیگر کتب، مجلات، نشریات، سایت‌ها، شبکه‌های اجتماعی و موارد دیگر، و نیز هر گونه بهره‌برداری از مطالب این کتاب تحت هر عنوانی از قبیل چاپ، فتوکپی، اسکن، تایپ از آن، تهیه فایل پی دی اف و عکس برداری از کتاب، و همچنین هر نوع انتشار به صورت اینترنتی، الکترونیکی، سی دی، دی وی دی، فیلم، فایل صوتی یا تصویری و غیره بدون اجازه کتبی از نشر نوآور ممنوع و غیرقانونی بوده و **شرعاً نیز حرام** است، و متخلفین تحت پیگرد قانونی و قضایی قرار می‌گیرند.

ماده ۲۳ قانون حمایت حقوق مؤلفان و مصنفان و هنرمندان:

هر کس تمام یا قسمتی از اثر دیگری را که مورد حمایت این قانون است بنام خود یا بنام پدیدآورنده بدون اجازه او و یا عالماً و عامداً بنام شخص دیگری غیر از پدیدآورنده، نشر یا پخش یا عرضه کند به حبس تأدیبی از ۶ ماه تا ۳ سال محکوم خواهد شد.

با توجه به اینکه هیچ کتابی از کتب نشر نوآور به صورت فایل ورد یا پی دی اف و موارد این چنین، توسط این انتشارات در هیچ سایت اینترنتی و یا شبکه اجتماعی ارائه نشده است، لذا در صورتی که هر سایت، کانال و گروهی در شبکه‌های اجتماعی اقدام به تایپ، اسکن و یا موارد مشابه نماید و کل یا قسمتی از متن کتب نشر نوآور را در رسانه‌های مذکور قرار دهد و یا اقدام به فروش آن نماید، توسط کارشناسان امور اینترنتی این انتشارات که روزانه محتوای سایت‌ها و شبکه‌های اجتماعی را پایش می‌نمایند، بررسی و در صورت مشخص شدن هرگونه تخلف، ضمن اینکه این کار از نظر قانونی غیر مجاز و از نظر شرعی نیز حرام می‌باشد، وکیل قانونی انتشارات از طریق وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، پلیس فتا (پلیس رسیدگی به جرایم رایانه‌ای و اینترنتی) و نیز سایر مراجع قانونی، اقدامات مقتضی را به عمل آورده، و طی انجام مراحل قانونی و اقدامات قضایی، خاطیان را مورد پیگرد قانونی و قضایی قرار داده و کلیه خسارات وارده به این انتشارات و مؤلف از متخلفان اخذ خواهد شد.

همچنین در صورتی که هر یک از کتابفروشی‌ها، اقدام به تهیه کپی، جزوه، چاپ دیجیتال، چاپ اُفست و ... از کتب انتشارات نوآور نموده و اقدام به فروش آن نمایند، ضمن اطلاع‌رسانی تخلفات کتابفروشی مزبور به سایر همکاران و مؤذنین محترم، از طریق وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، اتحادیه ناشران، و انجمن ناشران دانشگاهی و نیز مراجع قانونی و قضایی اقدام به استیفای حقوق خود از متخلف می‌نمایند. بعضاً مشاهده می‌شود که افراد ناگه بدون اطلاع از موارد و ماده قانون فوق (و حتی گاهی با نیت کمک به دیگران) اقدام به انتشار فایل کتاب ناشر در شبکه‌های اجتماعی یا فضای مجازی می‌نمایند و با اینکار علاوه به وارد نمودن خسارات جبران‌ناپذیر به ناشر و مؤلف، باعث تعطیلی و بیکاری خیل عظیمی از شاغلین در بسیاری از مشاغل مربوط به کتاب مانند ناشر، مؤلف، کتاب‌فروش، لیوگرافی، صحافی، چاپخانه، موزع و ... می‌گردند. و از طرف دیگر شخص خاطی با این کار مورد شکایت حقوقی و کیفری ناشر و مؤلف قرار می‌گیرد و باید علاوه بر پرداخت تمامی خسارات وارده به ناشر و مؤلف، متحمل جزای حبس تأدیبی نیز باشد. لذا خواهشمند است با آگاهی از مطالب فوق، ناشران را در ارائه خدمات هر چه بیشتر و بهتر یاری فرمایید.

خرید، فروش، تهیه، استفاده و مطالعه از روی نسخه غیراصل کتاب،

از نظر قانونی غیرمجاز، و شرعاً نیز حرام است.

انتشارات نوآور از خوانندگان گرامی خود درخواست دارد که در صورت مشاهده هر گونه تخلف از قبیل موارد فوق، مراتب را از طریق تلفن‌های انتشارات نوآور به شماره‌های ۰۹۲-۱۹۰۶۶۴۸۴۰۲۱ و یا از طریق منوی بالای سایت نشر نوآور، قسمت پشتیبانی (تیکت) و یا اسکن کردن بارکد زیر به واحد مدیریت ارسال نمایید، تا از تصویب حقوق ناشر، پدیدآورنده و نیز خود خوانندگان محترم جلوگیری به عمل آید، و در راستای انجام این امر مهم، به عنوان تشکر و قدردانی، از کتب انتشارات نوآور نیز هدیه دریافت نمایند.

این کتاب تقدیم می‌گردد به:

ساحت مقدس وجود نازنین زمین و زمان، بقیت‌الله‌الاعظم
مهدی زهرا، منجی بشریت، صاحب‌الزمان (عج)
به بهانه آغاز ۱۱۸۳ امین سالروز امامت قائم آل محمد(ص)

توجه و توضیح:

با عنایت به اینکه مصوبات شورای عالی شهرسازی و معماری ایران به‌شيوه‌های مختلف آیین نگارش، تدوین و ابلاغ شده‌است. لذا در این کتاب نیز به جهت حفظ ساختار مصوبات ابلاغی و همچنین کاربردی و مورد استناد قرار گرفتن آنها، طبقه‌بندی عناوین و زیر بندهای مصوبات شورای عالی شهرسازی و معماری طبق مرجع اصلی و ابلاغی، آورده شده‌است. به همین دلیل، هر دو روش شماره‌گذاری از «چپ به راست» و «راست به چپ»، در متن این کتاب وجود دارد که این مهم مربوط به متن مصوبات است نه نحوه نگارش کتاب حاضر.

سربلند و سرفراز باشید.
محمد عظیمی آقداش

ای ز ازل تا به ابد ماندگار ای ز تو افلاک شده بر قرار

خداوندگار زمین و زمان و کیهان و کیان و سپهر گردون را شاکر و سپاسگزارم که منت نهاد و توفیق روزافزون و مضاعف عنایت فرمود تا در سایه الطاف همیشگی ائمه اطهار علیه السلام، و در آستانه ۹ ربیع‌الاول ۱۴۴۲ مصادف با آغاز ۱۱۸۳ مین سالروز امامت امام زمان (عج)، در ادامه ویرایش کتب مرتبط با منابع آزمون‌های نظام مهندسی ساختمان، ویرایش جدید کتاب «مصوبات شورای عالی شهرسازی و معماری ایران»، را به انضمام الحاقات و اضافات سال ۱۳۹۹، جهت استفاده اعضای جامعه فرهیخته شهرسازی و معماری ایران، به‌ویژه داوطلبان شرکت در آزمون‌های نظام مهندسی ساختمان، مطابق با آخرین تغییرات و اصلاحات تدوین نمایم.

این اثر نیز همچون سایر منابع آزمون‌های نظام مهندسی ساختمان؛ بیش از هر چیزی مدیون و وام‌دار همراهی، همدلی و همکاری ارزشمند و تأثیرگذار و نتیجه‌بخش مدیریت فهیم و اندیشمند نشر نوآور، ناشر اختصاصی کتب نظام مهندسی ساختمان است. لذا با الهام از آموزه‌های ملی و دینی بر خود فرض می‌دانم از زحمات و تلاش‌های هدفمند همه عزیزان و کارکنان تلاشگر انتشارات نوآور، از تولید تا توزیع؛ و به طور خاص از مدیریت عالی مجموعه گرانسنگ و گرانقدر نوآور، برادران نصیرنیا صمیمانه تقدیر و تشکر نمایم.

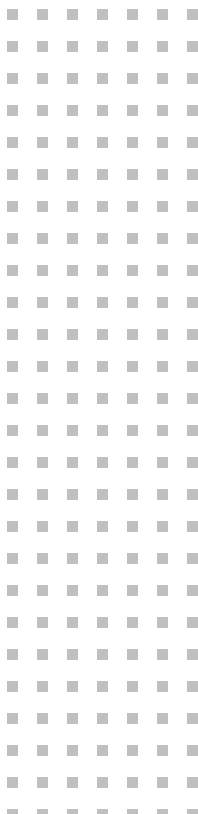
امید آن که در سایه توجهات آقا ولی عصر امام زمان مهدی موعود (عج)، اثر حاضر به‌مانند سایر کتاب‌های تألیفی در رابطه با آزمون‌های نظام مهندسی ساختمان، مورد توجه و استقبال جامعه هدف قرار گرفته و منبع موثقی برای داوطلبان شرکت کننده در آزمون‌های نظام مهندسی بوده و گامی هر چند کوچک جهت عمل به مفاد ضوابط و مقررات شهرسازی و معماری ایران عزیز باشد.

ویرایش جدید، دی ماه ۱۴۰۲ خورشیدی

محمد عظیمی آقداش

بخش اول

آشنایی با تشکیلات شهرسازی و معماری ایران

تشکیلات شهرسازی و معماری ایران

تأسیس وزارت آبادانی و مسکن

به منظور ایجاد تمرکز و هماهنگی در تهیه و اجرای طرح‌های شهرسازی، ده‌سازی و طرح‌های آبادانی در تاریخ ۱۳۴۲/۱۲/۲۲ وزارت آبادانی و مسکن برای انجام وظایف اساسی زیر تأسیس گردید:

- الف- تهیه و اجرای طرح‌ها و برنامه‌های ایجاد مسکن.
- ب- تهیه و اجرای طرح‌های ساختمانی وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی.
- ج- اشتراک مساعی با شهرداری‌ها به منظور تهیه و اجرای طرح‌های آبادانی شهرها.
- د- نظارت بر توسعه شهرها و اشتراک مساعی در تهیه نقشه شهر.
- ه- اشتراک مساعی با مراجع و سازمان‌های مربوطه در تهیه و اجرای برنامه‌های ده‌سازی (به خصوص از طریق اجرای برنامه‌های خودیاری در روستا).
- و- تنظیم موازین و مشخصات فنی برای طرح‌های تهیه مسکن و امور شهرسازی و ده‌سازی و ساختمان‌های دولتی.

ز- تهیه و اجرای طرح‌های ساختمانی که برای آنها سازمان مجهز دولتی وجود ندارد.

تغییر نام وزارت آبادانی و مسکن

در تیر ماه ۱۳۵۳ به موجب ماده ۲ قانون تغییر نام، وزارت آبادانی و مسکن، وزارت مسکن و شهرسازی نامیده شد.

بر اساس ماده ۳ قانون مذکور وزارت مسکن و شهرسازی علاوه بر اجرای آن قسمت از وظایف و اعمال اختیاراتی که موجب قانون تأسیس وزارت مسکن به عهده داشت، به منظور اتخاذ و اعمال سیاست‌ها، تنظیم برنامه‌های جامع و هماهنگ برای تعیین مراکز جمعیت، ایجاد تعادل مطلوب بین جمعیت و وسعت شهرها در کشور، تأمین مسکن و توسعه، بهبود استانداردهای کمی و کیفی مسکن با توجه به هدف‌ها و مقتضیات توسعه اقتصادی و اجتماعی کشور، همچنین ایجاد هماهنگی و تمرکز در تهیه و اجرای طرح‌ها و ساختمان‌های دولتی، این وظایف نیز به وزارتخانه محول شد.

تأسیس سازمان عمران اراضی

پس از انقلاب اسلامی، از نخستین موضوعات حائز اهمیت، بخش واگذاری زمین جهت احداث مسکن مناسب به مردم بود.

از آنجا که طبق موازین اسلام، زمین موات ملک کسی شناخته نمی‌شود و در اختیار دولت اسلامی است و اسناد مالکیتی که در رژیم سابق نسبت به زمین‌های موات داخل محدوده شهری یا خارج آن صادر شده، بر خلاف شرع بوده‌است، از این رو قانون لغو مالکیت اراضی موات شهری و کیفیت عمران آن در تاریخ ۱۳۵۸/۴/۵ و اصلاحیه‌های آن مورخ ۱۳۵۸/۴/۲۸ به تصویب رسید که با تصویب آن، اراضی موات به تملک دولت درآمد و پس از تفکیک و قطعه‌بندی به افراد محروم جامعه واگذار شد.

به منظور اجرای این مهم در هر استان، شرکت دولتی به نام سازمان عمران اراضی تشکیل شد که تا سال ۱۳۶۰ فعالیت داشت.

با استفاده از اجازه حضرت امام خمینی (ره) مورخ ۱۳۶۰/۷/۱۹ و به استناد احکام ثانویه قانون، اراضی شهری برای مدت ۵ سال در تاریخ ۱۳۶۰/۱۲/۲۷ به تصویب مجلس شورای اسلامی رسید.

تأسیس سازمان زمین شهری

پس از سازمان عمران اراضی سازمان زمین شهری - به صورت شرکت دولتی - تحت پوشش وزارت مسکن و شهرسازی تأسیس شد و در قالب اداره کل زمین شهری در استان‌ها به فعالیت پرداخت.

با تصویب قانون زمین شهری در شهریور ۱۳۶۶ سازمان مذکور تا سال ۱۳۷۴ به همان شکل به کار خود ادامه داد تا اینکه طبق مصوبه شماره ۳۵۱۰/دش مورخ ۱۳۷۲/۶/۱۵ شورای عالی اداری که تغییراتی در وظایف سازمان زمین شهری به وجود آمده و نام آن به سازمان ملی زمین و مسکن تغییر یافت که با ادغام اداره‌های کل زمین شهری و شهرسازی‌های استان‌ها، تشکیلاتی به نام سازمان مسکن و شهرسازی در مراکز استان‌ها به وجود آمد.

تشکیل وزارت راه و شهرسازی

در تاریخ ۳۱ خرداد ۱۳۹۰ وزارت راه و شهرسازی با تصویب مجلس شورای اسلامی و تأیید شورای نگهبان از ادغام وزارتخانه‌های راه و ترابری و مسکن و شهرسازی تشکیل گردید.

تأسیس شورای عالی شهرسازی و معماری ایران

شورای عالی شهرسازی و معماری ایران به موجب قانون تأسیس مصوب اسفند ماه ۱۳۵۱ و همچنین قسمت‌هایی از قانون تغییر نام وزارت آبادانی و مسکن به وزارت مسکن و شهرسازی، علاوه بر وظیفه اظهارنظر درباره لوایح و آیین‌نامه‌های شهرسازی و معماری، عهده‌دار تصویب طرح‌های جامع شهری و منطقه‌ای و طرح جامع سرزمین و همچنین ضوابط و مقررات شهرسازی است. این شورا از ابتدای تشکیل به طور عمده به تصویب طرح‌های جامع شهری پرداخته و تعدادی طرح جامع منطقه‌ای نیز به تصویب رسانده‌است. از سال ۱۳۶۹ شورای عالی با حفظ اختیار خود در تصویب نهایی طرح‌ها، اختیار تصویب طرح جامع شهرهای واقع در مناطق جنگ‌زده و همچنین شهرهایی را که جمعیت آنها کمتر از دویست هزار نفر بوده، به شورایی به ریاست استاندار و عضویت مدیران کل یا بالاترین مقام استانی دستگاه‌های عضو شورای عالی، تحت عنوان شورای شهرسازی استان واگذار نمود. در اثر این اقدام، تصویب طرح‌های جامع شهری سرعت بسیار بیشتری پیدا کرد و شورای عالی فرصت آن را یافت که به مسائل مهم‌تر و اساسی‌تر یعنی طرح‌های منطقه‌ای، مکانیابی شهرهای جدید، مکانیابی توزیع فعالیت‌های متمرکز در تهران، تعیین نقش شهرهای اصلی و ضوابط و مقررات عمومی شهرسازی بپردازد.^۱

وظایف شورای عالی شهرسازی و معماری ایران

- ◆ بررسی پیشنهادهای لازم در مورد سیاست کلی شهرسازی برای طرح در هیأت وزیران.
- ◆ اظهار نظر نسبت به پیشنهادها و لوایح شهرسازی و مقررات مربوط به طرح‌های جامع شهری که شامل (منطقه‌بندی، نحوه استفاده از زمین، تعیین مناطق صنعتی، بازرگانی، اداری، مسکونی، تأسیسات عمومی، فضای سبز و سایر نیازمندی‌های عمومی شهر می‌باشد).
- ◆ بررسی و تصویب نهایی طرح‌های جامع شهری و تغییرات آنها خارج از نقشه‌های تفصیلی.
- ◆ تصویب معیارها و ضوابط و آیین‌نامه‌های شهرسازی.

۱. در زمینه ضوابط و مقررات عمومی شهرسازی تا قبل از انقلاب اسلامی فقط یک مصوبه تحت عنوان «دستورالعمل صدور پروانه تأسیس و پروانه بهره‌برداری از شهرک در خارج از محدوده قانونی و حریم شهرها» تهیه شده بود.

نکته

در مورد بررسی طرح‌های جامع شهری و تغییرات آنها نظرات استانداران و شورای شهرستان و شورای شهر و شهردار و کارشناسان ذی‌صلاحیت کسب و مورد استفاده قرار خواهد گرفت.

دستگاه‌های عضو شورای عالی شهرسازی و معماری ایران

ردیف	دستگاه مربوطه	سمت
۱	وزارت راه و شهرسازی	وزیر راه و شهرسازی (رئیس شورا)
۲	وزارت راه و شهرسازی	معاون وزیر راه و شهرسازی (دبیر شورا)
۳	وزارت جهاد کشاورزی	-
۴	وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح	-
۵	وزارت راه و شهرسازی	-
۶	وزارت صنعت، معدن و تجارت	-
۷	سازمان حفاظت محیط زیست	-
۸	وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی	-
۹	وزارت کشور	-
۱۰	سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری	-
۱۱	وزارت نیرو	-
۱۲	سازمان برنامه و بودجه	-
۱۳	بنیاد مسکن انقلاب اسلامی	-
۱۴	سازمان نظام مهندسی ساختمان کشور	-
۱۵	مجلس شورای اسلامی	نماینده مجلس و عضو ناظر
۱۶	سازمان پدافند غیرعامل	-

کمیته فنی شورای عالی شهرسازی و معماری ایران

کمیته فنی شورای عالی بر اساس بند ۱ ماده ۴ قانون تأسیس شورای عالی شهرسازی و معماری ایران مصوب ۱۳۵۱ به منظور بررسی طرح‌های توسعه شهری، تشکیل می‌گردد.

شرح وظایف این کمیته در «آیین‌نامه نحوه بررسی و تصویب طرح‌های توسعه و عمران محلی، ناحیه‌ای، منطقه‌ای و ملی و مقررات شهرسازی و معماری کشور» مشخص شده‌است.

بررسی طرح‌های کالبدی ملی و منطقه‌ای، طرح‌های ناحیه‌ای (با جمعیت بیش از ۴۰۰ هزار نفر) مجموعه‌های شهری و طرح‌های جامع شهرهای با جمعیت بالای ۲۰۰ هزار نفر و مراکز استان‌ها، مکانیابی، عملکرد و سقف جمعیتی شهرهای جدید و نیز موضوعاتی که شورای عالی شهرسازی و معماری تعیین نماید از وظایف این کمیته می‌باشد.

این کمیته‌ها متشکل از نمایندگان اعضای شورای عالی خواهند بود که به طور کتبی به دبیرخانه شورای عالی معرفی و برای مدت دو سال به عضویت کمیته‌های فنی منصوب می‌شوند. در صورتی که تعداد نمایندگان معرفی شده توسط هر یک از دستگاه‌ها برای عضویت در کمیته‌های فنی بیش از یک نفر باشند، شرکت ثابت یک نفر از آنها در بررسی هر طرح ضروری خواهد بود.

دبیری و اداره جلسات کمیته‌های فنی به عهده دبیرخانه شورای عالی است. دبیر کمیته‌های فنی را دبیر شورای عالی منصوب می‌نماید.

دبیر کمیته‌های فنی در جلسات شورای عالی حضور خواهد داشت.

در حال حاضر شورای عالی شهرسازی و معماری دارای ۶ کمیته فنی به شرح زیر است:

کمیته فنی ۱ (کمیته تخصصی بررسی طرح‌های توسعه و عمران)

کمیته فنی ۲ (کمیته تخصصی گردشگری)

کمیته فنی ۳ (کمیته تخصصی معماری، طراحی شهری و بافت‌های واجد ارزش)

کمیته فنی ۴ (کمیته تخصصی مقررات، لوایح و سیاست‌گذاری)

کمیته فنی ۵ (کمیته تخصصی بررسی طرح‌های فرادست)

کمیته فنی ۶ (کمیته تخصصی انطباق مصوبات شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان‌ها

با سیاست‌های ابلاغی شورای عالی)

وظایف دبیرخانه شورای عالی شهرسازی و معماری

عمده وظایف دبیرخانه شورای عالی شهرسازی و معماری ایران عبارتند از:

♦ گردآوری و تنظیم اطلاعات مربوط به برنامه‌ها و طرح‌های جاری دفاتر ستادی.

♦ پی‌گیری پیشرفت طرح‌ها و برنامه‌های دفاتر.

♦ ارزیابی و شناخت مشکلات و موانع پیشرفت کار طرح‌ها.

♦ تدوین گزارش سالانه ارزیابی و کنترل طرح‌ها و برنامه‌ها.

♦ اداره امور بررسی و تصویب طرح‌های شهری، ناحیه‌ای، مجموعه شهری،

منطقه‌ای و تغییرات آنها.

♦ تهیه برنامه‌های کوتاه و میان مدت شورای عالی.